

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
 Őrhasákos példányokért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint a fentebb
 ismelt hirdetések, alk. szerint a
 legolcsóbb árért.
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
 30 kr.
 „Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
 minden péld. sz. 15 kr.
 Nérv. vagy kéremetellenl. beküldött
 kéziratok nem vétnek tekintetbe. —
 Ugyasint kéziratok nem adnak
 vissza.

Előfizetési árak:

Helyben és postán külvire
 Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
 Fél évre 5 . . . . . Egy száma — . 5 .
 Előfizetési pénz minden közzétételre
 író-piacra, VECSEY-ház, földszint a szer-
 kesztőségbe bérmentve küldendő.
 Előfizetési helyben:
 TELEGGI K. LAJOS és társ. OSATHY
 KÁROLY könyvkereskedésben s a
 szerkesztőségben. Egyébhol a postahiv-
 talok útján.

Ujháboru.

Pár nap előtt volt a lapokban, hogy Bécsben katonai tanácskozások folytak. E tanácskozások tárgya a tavaszi hadjárat volt. Tavasszal Ausztria-Magyarország újra megindítja a „győzhetetlen hadseregét” s a Novi-Bazárt elragadja a tehetetlen törököktől. E dolgot ma még tagadják, illetőleg hallgatnak róla, mint hallgattak az utolsó percig a bosnyák occupációról. Nagyon mélyen hallgattak, mert ők azt hitték, hogy a nemzet félre fogja tenni a pártküldelemet, s egyhangulag figyelemzetli a királyt azon esküre melyet az alkotmányra tett. De népünk túlságos lojalitása hallgatott, s engedte, hogy a millió barom felett uralkodó báványok azt tegyék a mi nekik tetszik. A bosnyák occupációt megelőző hetekben és hónapokban különösen az orosz munus volt a rém, melylyel beuntunk ijesztgettek. Hogy most tavasszal, majd ha a Novi-Bazári pasaiék ellen mozgósítanak, mész a „krampus” nem tudom, mert Oroszországnak sokkal több baja van, sem hogy valakit még most is lehetne vele ijesztgetni. Ne kutasass az indokokat, melyek a kormány és udvari köröket arra bírták, hogy elfoglalják Boszniát és Hercegovinát. Neveltesse volna kutatni, miért követik ily politikát, s mi az indoka az orosz barátságunk? Epen mintha a bárány ajánlatot tenne a farkasnak, hogy menjenek együtt séálni. Lehet, hogy e politikát a fejedelmek öhajtották. O talán kárpótolni akarta magát Bosznia és Hercegovina által a felszabadult olasz tartományokért, nehogy azt irhassa majdan a történelem: „hogy hosszas uralkodása alatt, csak vesztett tartományokat, és sohasem foglalt.” Igen de ha ők hódítani akartak, s már évek előtt tudták, hogy felszárják testvériesen Törökországot, miért nem alkudták meg a második kiegyezést ily értelemben? Hogy fogják az „intéző körök” (nem a kormány körök) a dualismus keretbe befoglalni a Törökországtól elrabolt tartományokat? Erre talán még a miniszterek sem tudnának felelni, pedig az ő közreműködésükkel lett végrehajva az occupatio. Az occupatio pártolói azt hozzák fel érvelt leggyakrabban, hogy szükségünk van egy ékre a pánszlávismus túlterjedése ellen, illetőleg az orosz aspirációk korlátozására. A monarchiánk intézői által bevett ékre nem lehet jobb megjelölést tenni, mint a mit a felirati vita alkalmával pártunk egyik kiváló tagja mondott, hogy a rossz helyre vert ék rendszeren kipattann, s azt sérti meg a ki beakarta verni. De különben is, egy mozaik darabokból összetételek monarchiához még egy újabb tartomány mozaikot hozzá ragasztani, ép annyi, mint az ősz monarchia létét megsemmisíteni. Mert Bosznia és Hercegovina tény-

legesen annexiója után a dualismuskak tényleg vége van. S vagy külön kell az őszmonarchia minden egyes nemzetét kormányozni, s ez esetben pártunk politikai hitvallása az egyedül elfogadható, vagy még egy ideig a bécsi katonai körök fognak a magyar udvari párt által kormányozni, mindaddig, míg a kivülről jövő néprázkodtatás az ő hatalmukat is megningatja. Csakis e két eset lehetséges. Igen valószínű, miszerint az annexió által rendez kerékvágásból kiközösített s általunk folyton kárhözott dualismuskak a külsemények fogják megadni a kegyelemzőfést. Nekünk magyaroknak nagyon is ismeretes a lojalitásunk és az uralkodóhoz való ragaszkodásunk. És azt is tudja rólmunk mindenki, hogy sokkal jobban szeretjük hazánkat, sem hogy ne ragaszkodnánk a törvényes uralkodóhoz! Épen ezért, bármint ijesztgettek is minket az orosz munussal ez ijesztgetés csak az ördögnek falra festése volt. De nem félek semmi idegen hatalom támasdától akkor, ha Magyarország királya és Ausztria császára két különböző személy. De ily viszonyok között midőn mi Ausztriának csak provinciája vagyunk; s még nyakunkba akasztunk azon éhes bosnyák és hercegovai atyafiakat is, nem kell külső ellenség, hogy oly közönyössé váljunk a nemzet a folytonos nyugtalanítás, zaklatás, és nemzetellenes politika által, hogy előbb utóbb azt fogja mondani: nekem mindegy, legyen bárki az az ur, rosszabb állapot már egy sem következhet. Az osztrák képviselőházban néhány nap előtt lett elfogadva a berlini szerződés, mely a bosnyák occupációt mintegy szentesíti. Az osztrák képviselőházban is megvannak a mamelukok, mert ott nincs is rendes kormány, mely biztosított adhatott volna, (bár a miénk sem tette) arra nézve, hogy mely pillanathban, és hol fog megállapodni, mégis elfogadtattott. A közvélemény most már még jobban félhet tőle, hogy tavasszal meg fog kezdődni a hadjárat a novi-bazári pasaiék ellen. Ezt az említett, katonai tanácskozásokon kívül a kölcsön vett száz millióból is lehet következtetni. E nagy kölcsön ép elég lesz a hadjárat megindítására. Sokan azzal érvelnek, hogy ez az uralkodónak határozott ó h a j t i s a. Ez esetben is nem az uralkodóknak, hanem felelős minisztereiben van a hibja, kik vagy nem mernek, vagy nem tudnak neki specialis magyar politika értelmenben tanácsokat adni, hanem ép ellenkezőleg ők fogadják el a katonai körök rendeleteit. Ha a katonai körök, kiknek élén Albrecht főherceg áll, azt hiszik, hogy Bosznia és Hercegovina occupatioja, és a tervelt tavaszi hadjárat által új teremtetik a birodalmat, csak haladjanak azon az úton, melyen megindultak; mert sok tekintetben igazuk lehet, de

az újalakulás egész másféle fog lenni, mint ők óhajtanak. **Hajnöci Lajos.** **Politikai hírek.** — A novi-bazári kerület megszállása — mint Bécsből írják, csak Albrecht főherceg tavaszi szemelvénye után történik meg, a midőn is a tábornagy körüra megy Boszniába. — A delegációk egy bécsi lap értesülése szerint csak február második felében ülnek össze. — Brüssel jan. 30. A micrigyűzi következtében a Scheldt-menti egészségügyi bizottság elrendelte, hogy az azovi tengerről érkezett hajók átvizsgálás és vesztégar alá vetessenek. — A pestis ellen. Berlinből írják, hogy egy császár rendelet adatot ki bizonyos tárgyaknak Oroszországból való behozatali tilalmára nézve. E tárgyak ugyanazok, melyekről a bécsi értekezlet tanácskozott, hozzávéve a nemzeti is. A tilalom alól kivétlen az utasok podgyása, melyre nézve az államkancellár külön intézkedik, hogy mennyire fertőzötlenítendő meg. — A „Golos”-nak jelentik Nándorfelvárról, hogy az osztrák-magyar követ és Risties között grakori értekezlet folytak a felett, hogy Milan fejedelem a bolgár trónt elnyerje, mely esetben Risties átveszi a kormányzást. Ausztria Magyarország védnökségét ajánlotta fel a terv kivételéhez. **Tisztviselő és erkölcs.** Debreczen, febr. 1. Valamint nem lehet ezúlnk tisztviselőinket, kik esküjökhez híven kötelességeiknek megfelelnek, sárba rántani, épen úgy — mint e város polgárainak — kötelességük az az ellen vétőket a közvélemény ítélszéke elé állítani. Debreczen város polgármestere megesküdt arra, hogy egy város, mint népének, egy erkölcsi mint anyagi érdekeit minden körülmény között bármint megvédmény ellen hivatala és személye egész erejével védeni fogja. Kérdem: történt-e az akkor, midőn saját lakában, egy az erkölcsi kinyulók, személy és vagyon biztonságukat megátámodó, és ma már a társadalom fekélyeit megdöbbentő alakban elő állító huzárd játékbárlangot értiben ellen állni fennállani megengedett? Véde-e, és nem megátámoda-e akkor az erkölcsi, személy és vagyon biztonságát, midőn évek óta ez ügyben történt többszöri felszólalásainkat elnyomva *) és hatartalan cinizmusokkal elhallgatva engedte máig e játékbárlang fennállását. Mi úgy, mint e város népe is, még ma a morált tartjuk a társadalom alapjának, — mit első tisztviselőinknek úgy is mint egyháznak főgondnokának tudnia kellene — és tiltakozunk annak ily brutális megátámodása ellen, és kimondjuk, hogy nem hivatalban, hanem a vádlatok padján a helye, az oly tisztviselőnek a ki — habár nem gazda is a háznál — nem atallotta év tizedeken által saját lakában, népünk erkölcsi megrotta, személy és vagyonbiztonságunkat megátámodó játékbárlang fennállását megengedni, kimondjuk, hogy népünk erkölcsi tovább bérbe nem adható, adja ki házat az illető a nélkül, habár nyomorult párszáz forinttal keressebb jövedelmére is. Debreczen város népe ében van, felb- * E tárgya alkalmilag visszatérünk.

restrette tisztviselői éhetlensége, és az azon házból kiindult és már társas összejövetelünkben is megdöbbentő arányokban mutatkozó nemtelen játékszenvedély és mint meg támadott, őt áll s figyelemmel kíséri azok működését, a kik ügyei vezethetőséghez hozzá folyamadtak. Ezáltal nem vádoljuk a rendőrséget és nem mondjuk ki bünrészségét, azonban konstansitáljuk, hogy bár a választások után vagyunk és a hivatal, hat ére biztosított — nem volt elég bátorsága ama bünfészek ellen köteleseget teljesíteni. És most hozzatok szólnak ti szerencsétlenek, kiket a játék nemtelen szenvedélye elragadtott, a kik azért a gondolatlan, sőt reménytelen lépések által ama bárlang küszöbét hogy felebarátjaitokat, keservesen szerzett vagyonuktól sikerülend megfoszthattak. Hozzatok, kiknek eljátszott becsületét és vagyonát oda haza nehéző gondok és könyök között, feleség, gyermekek és szülők gyászolják; hozzatok! kikből ugylátszik a nyomorult szenvedélye kiölte a szivet, vallást, becsületet, és Istent; térjétek meg, ne legyetek rabzsolók továbbra is a nyomorult kapzsátságunk, bigyéktek el, hogy Isten áldása az ugy szerzett vagyonon nem lehet, mert azt mondja az ur: „meglátogatom az atyánkat álnokságát a fiakban haruad és negyed izgen”, ne kényszerítétek a társadalmat, hogy mint fekélyekre újjal mutasson reátok, és ne kényszerítétek gyermekeiteket arra, hogy sirotknál átkok között kérjék vissza becsületöket, és vagyonukat. **Boros László.** — **BUDAPESTI HIREK.** Verhovay sajtópöré. Verhovay Gyula sajtópörében a budapesti kir. törvényszék vád alá helyezési határozatát a kir. tábla tegnap, hosszabb tanácskozás után, helybenhagyta. Azon rablogyilkost, ki a napokban Czechner János inast pár hatosért meggyilkolta, már elfogták. Neve Hladon Sándor, egy születési, 17 éves, bádagos legény. Tíz volt egy hatvani-utcai hölgydivatárú kereskedésében, mely azonban nem okozott nagyobb kárt. Egy 17 éves leány a szülői háztól nyomtalanul eltűnt. A Duna vize folytonosan emelkedik. — **A francia köztársaság új elnöke.** Mac-Mahon a kamara elnökéhez egy levelet intézett, melyben tudatá, hogy az elnökségről leköszön. A congressus erre azonnal összeült elnök-választás végett. A congressusban a köztársasági elnök választása alkalmával 713 szavazat közül 670 adatott be. Az abszolut többség 336 szavazattal. Megválasztott Grévy 563 szavazattal. Chanzy 99-et kapott. Ures szavazójegyet adott be, vagy nem is szavazott 43. — Ezután viharos tettség közben Grévy 7 évre a köztársaság elnökévé kiáltott ki. Az elnökválasztás a legnagyobb nyugalmal történt meg. A választásra vonatkozó törvényes intézkedések oly határozottak és világosak, hogy e tekintetben nehézségek nem is merülhettek fel. Az elnökválasztási eljárást az 1875. február 25. kén alkotott törvény szabálya szerint végezték. A választás elnöke abszolut többséggel választatik a nemzetgyűlésé egyesült szenatus és képviselőház által. Az elnök 7 évre választatik újra megválasztható. A 7-dik szakasz így hangzik: „Ha az elnökségben halál, vagy bármely más oknál fogva üresedés állna be, az egy-sült kamarák haladéktalanul hozzáfognak az új elnök választásához. Időközben a minisztertanács bizatik meg a végrehajtó hatalommal.”

teljes gondtalansággal ártogedte magát jókedvének. Mintegy másfél óra mulva megérkezünk R... falvára, jöszien ebédeltünk a vendéglőben, azután elmentünk a parkba, azután megint vissza a vendéglőbe, a hol másodsor is borozni kezdtünk. En keveset, s azt is sok rizzel vegyítve ittam, mert nekem ügyelem kellett magamra, hogy józanságomat megőrizsem, s azonban egész vad szilajsággal átengedtem magam jókedvének, s annyit itott, hogy midőn távoztunk, csak egy pénzér segítségével tudtuk át a kocsi-be felülni! Teljesen részeg volt. Alig indult el a kocsi, már herkolni kezdett, s csakhamar mély álomba merült. Volt időm háborítlanul gondolkozni további teendőim felől. Czelóm volt érte, leitta magát, és így nem leend nehézem, Szándékomb az, hogy hiataltalansággal és zsebeit. Mindezekelől a felől kelle teljes meggyőződést szerzem, ha jutlata az elkövetett bűnténynek nem áll-e kapcsolatban, és nem találko-e valamely levelet vagy más bizonyítékot, mit az ügy kiderítésére használhatunk. (Vége köv.)

A szerkesztő nyilt postája.
 Okossy G. Gyula helyben. Mókának megjárja, ha nem is maga sem libeti, miszerint ilyen tilomsértő levelet a szerkesztésnek meg akarja is, ha veszközleket elgátlani, mint volna Sz. Tarcza. Az alkív szerkesztőnek.

Felelős szerkesztő: Peter Gabor.

Az első debreczeni árverési intézetben
 kedden február 4-én következő tárgyak lesznek elárverendők: gyémánt és arany ékszerek, ezüst nemékek, arany és ezüst órák, kis-szírtott tujpápek, látesóvek, puszkák, képek, fűtő és úti ruhák, kendők, csizmák, cipők, fűtő asztal- és ágy-nemékek, két díszesen ékített ezüst gyümölcsfal, egy antik zomanczórt francia arany óra, egy smaragd nyakék, egy varrógép, egy éjjeli szekrény, egy ezüzlő-écske, két puská stb. Az elárverendő tárgyak jegyzéke az árverést megelőző vasárnap és hétfőn bárki által megtekinthető. Felkérőnek mindazok, kik tárgyaikat eladásra vegyét beadni szándékoznak, hogy azt mindig szerda estig tegyék, mert akkor ezen tárgyak a következő csütörtökön megjelenő hirdetésben megemlíthetnek.

Hirdetés.
 Ezenel közhírre teszem, hogy a csapó-utca elején Senczinger Károly házánál és a piacz szegletén Schöner Bernát házánál levő a „Verecs” hírlapozó ezim-zetel megszűnik. Emlékeimben 1. évi február hó 1-jétől egész éven át a huszonnéfolyó 2. krajczárval mindig a huszonnéfolyóban megjelent, mint a piaczi székkekben. Most jelenleg 42 kr. **Rosenberg Sámuel.** (28.)

A „DEBRECZEN” TÁROZÁJA.
A 139-ik lap.
 (Elbeszélés egy rendőr naplójából.)
 Irtá: Balázs Sándor.
 (Folytatás.)
 — Ni, ni, Dániel! — kiáltám örvendős meglepetést színelve. — Te vagy-e csakugyan, vagy a szellemed? Hát mit keresel te itt, a hol a madár sem jár?!
 — Hát én bizony pörös ügyekben vagyok itt, néhány követelést behajtani. De mit keresel te itt? A te ítéletednek már bizonynyal fontosabb oka van?
 Vidám és gondtalan hangon igyekezett beszélni, de jól láttam, mily nagy erőfeszítésbe került, felindulással elpálasztolni, s hogy mily kutató és fürkésző tekintettel vizsgálgatta arcomat.
 — Most egyszer csalatkozol, — feltem nevetre, — nem úgyben járok, hanem kéjtárszteszek. Szabadságot használnok, s eljöttem rokonaimat meglátogatni, — kiket már több mint tíz év óta nem láttam.
 — Na ez derék; csak hogy találkoztunk! Mennyi ideig maradsz itt?
 — Tulajdonképen ma délután akartam

tovább indulni, mert rokonaim nem itt helyben, hanem a vidéken laknak, de a kedvéért még ma itt maradok, ha ugyan szabad vagy és együtt tölthetjük a délutánt? — mondam kezét megszorítva és oly jól színellett természetességgel, hogy arca láthatólag földerült s kifejezte, hogy találkozásunkat illetőleg tökéletesen megnyugtatra éri magát.
 — A délután és az este is, mert tökéletesen szabad vagyok, mint a lég madarai. — Együtt maradunk és egy jó napot csapunk. Na ezt nevezem én aztán kedves meglepetésnek! — kiáltá vidáman, össze-vissza ölelve és kezemet szorongatva.
 Viszontam nyájassággal és kijelenttem, hogy teljes szívelemmel elfogadom indítványát. Csinaljunk végre egy jó napot! — kiáltám vidám könnyelműséggel. — Úgy is már száz esztendőre, hogy nem mutattam kedvemre. Tudod, Pesten a hivatalom folyvást genozir, de itt az ördög sem ismer, itt, ha teszik, dalohatok, tánczohatok, ha kedvem tartja!
 — Így, így! — kiáltá jókedvűen. — Ezt a beszédet szeretem! Most már újból — régi jókedvű cimborára ismerek benned! Hozam megállj, mindenkéltűt csináljunk meg programunkat. Hogyan töltsük el a délutánt, mert estére hozzáam megyünk és pompás vacsorát csapunk keztessék. Hej pajtas, itt lehet csak jó bort kapni. Ma este leiszuk magunkat!

— Amen, — mondam színtoly hangon, tégy velem a mit akarsz, vigy a hová akarsz. Tökéletesen rendelkezésedre helyezem magamat. Feledjünk el mindent a mai napon, és mulassunk úgy, mint valaha szoktunk!
 — Tudod mit? Ránduljunk ki R... falvára és nézzük meg a gyönyörű parkot, mert itt a városban agyon unának magunkat.
 Ezzel karon fogott s a legközelebbi bérkocsialomáshoz vezetett.
 Felültünk s rögtön indultunk.
 — Apropos — kérdé — ebédeltél már?
 — Nem én, hát te?
 — En sem, épen akkor akartam menni, midőn találkoztunk. De nem tet semmit R... falván híres vendéglő van, ott majd csak kapunk valamit.
 — A mit kapunk, azt kapunk; a fűdőlög az, hogy bor legyen. — Az pedig tudom, hogy van, mert a R... falvi vendéglő mindig híres volt a boráról; a Sz... y gróf borát mérik benne, annak pedig messze földön nincs párja! Hej de régen nem ittam belőle!
 Midőn Sz... y gróf néhét kiejtem, észrevettem, hogy homlokán felleg sárhant végig, s hogy újból fürkésző tekintettel vetett rám, de én oly semmitmondó és egykedvű bonhomniával néztem rá, hogy rögtön újból megnyugodott.
 De úgy látszik, hogy még jobban meg

akarja magát nyugtatni és teljes bizonyosságot kíván magának szerzeni arra nézve, hogy itt leendő csakugyan semminemű összekötésben nem áll a grófnó esetével.
 — Apropos Sz... y gróf, — mondam merőn szemem közé tekintve, — hallottad már a nagy újságot?
 — Miféle újság? Nem hallottam én semmiféle újságot s három nap óta lap sem volt a kezemben. Azt sem tudom, mi történik a világon.
 — Hát a fiatal Sz... y grófnak a felesége megmérgezte magát.
 — S meg is halt bele? kérdem a lehető legnagyobb egykedvűséggel.
 — Meg hisz a szegény.
 — Hát aztán mért tette azt a bolondot?
 — Azt nem tudjuk. Tegnapelőtt temették. Nagyszerű temetés volt.
 — Bizonyosan anyagi viszonyok, vagy boldogtalan szerelem miatt, mert most ezekért divat megmérgezni magukat az embereknek, — mondam közönyösen, és azután, hogy a dolg iránti érdeklődésem csekély voltát még jobban kitűntessenem, azt kérdeztem tőle, hogy nem tudja, hogy kic az a nagy téglavető gyár ott az erdő alatt.
 E vizelettel teljesen sikerült megnyugtatom őt. Egészen biztosan érezte magát, és

Dániel örökösai könyvnyomdájában.

